

NU STÄNGER

— Jag är trött på myndigheternas agerande, säger Verner Svensson. Nu stänger han Blomstergården, som besökts av flera miljoner människor, för gott.

I utställningshallen »Tusen och en natt» finns Verners samlingar av oskattbara hantverksalster från Fjärran östern, dyrbart Meissen- och Mingporlin. — Men den här tycker jag är lika värdefull, säger han och visar en självvuxen trädgren formad som en rökpipa.

Verner Svensson och hans hustru Annie har själva skött planteringarna i Blomstergården. De har bara haft hjälp med höstarbetet. — Men nu vill vi ha lugn och ro, säger Verner och Annie. Nu ska vi bara sköta trädgården runt huset. Det som började till vår egen glädje ska sluta så... Runt Törnrosaslottet, som Verner byggt med egna händer, ska blommorna få växa vilt.

I Lilleputtlandet, mellan slott och torpstugor, står en miniatyr av Verner Svenssons egen villa.

En hel del sällsynta växter finns bland de tiotusentals plantorna i Blomstergården. Här en miniatyrros, inte mer än en halv decimeter hög.

VERNER!

Blommorna får växa vilt över Törnrosaslottet

— Nu får det växa igen alltsammans. Vi ska bara ha en liten trädgård kvar runt huset. Det som började till vår egen glädje ska få sluta på samma sätt...

Verner Svensson, 81, vandrar runt i Blomstergården, Eringsboda. Den fantastiska parken som är helt och hållet hans egen skapelse. Det är en klar höstdag, och blomningstiden är nästan över. Blomstergården har stängt för säsongen. För att inte öppnas mer.

— Här blir en fin vildväxande skog, säger Verner och slår ut med armen mot en plantering av rhododendron, azaleor och stamhortensior.

Miljoner har sett

Blomstergården i Blekinges skogsbygd, nära Smålandsgränsen. En av Sydsveriges främsta turistattraktioner. Miljontals människor har promenerat runt på de stenlagda gångarna och tittat. På Regnbågsfallet, Ekogrottan, sagofigurerna som kikar fram mellan blommor, träd och barrväxter...

En ca fem hektar stor trädgård, där varje sommar mellan 5 000 och 10 000 blommor har planterats ut. För 50 år sedan var här ett mager, stenbundet småbruk.

Verner och hans hustru Annie kom hit 1929. De var torpare från Älmeboda i Småland.

— I Älmeboda arbetade jag som skogsarbetare. Så blev jag sågverksarbetare, bar plank på ångsågen. Sedan var jag dagsverkare åt bönderna och vi lyckades köpa ett litet torp, berättar Verner.

— Vad vi var glada, gumman och jag, när vi kunde köpa vår första ko för 350 kr. Men när vi kom ut i lagården en morgon två månader senare låg hon död. Strypt i bindslet.

— Då köpte vi gården här i Göljahult i Eringsboda på skulder och inteckningar.

De flyttade över »stridsgränsen», som Verner kallar gränsen mellan Småland och Blekinge; »det var alltid slagsmål utmed gränsen på den tiden».

Gården var på 75 hektar. Fem hektar åker, fullt stenbunden. Resten skog, som skogsvårdsstyrelsen belagt med avverkningsförbud — den förre ägaren hade avverkat så hårt.

Nyodling

1933–34 nyodlade Verner Svensson 3–4 hektar.

— Då kunde vi ha 8–10 kossor och en häst. Och så hade jag lite tumme med skogsvårdsstyrelsen, så avverkningsförbudet hävdes.

Han var en duglig jordbrukare, Verner. 1937 hade han tagit upp all stenen ur åkrarna

— tusentals kubikmeter, säger han själv. Han belönades med Blekinge Läns Tidnings odlarpris och med skogsvårdsstyrelsens pris för bästa skogsvården i länet.

Men hans största intresse var trädgårdsodling.

— Det hade jag från min mor. Mor och far var fattiga torpare i Ljude och vi var sju barn. Mor hade alla fönster i stugan fulla med krukväxter. Far däremot, han förstod sig inte på blommor. När mor bad honom gå ut och ta upp dahlorna för att hon trodde det skulle bli frost så grävde han upp pionbusken.

— När jag var liten grävde jag mest rabatter. »Det är bäst att du leker med flicorna», sade man till mig.

Det första Verner och hans Annie gjorde när de kom till Göljahult var att plantera en blommande buske vid stugknuten. Och undan för undan odlade de upp sin trädgård.

Korna åt upp

Folk började strömma till för att titta på trädgården.

— Men så en dag 1948 hade de glömt att stänga grinden efter sig. När jag kom hem gick alla korna och hästen i trädgården och åt blommor av hjärtans fröjd, minns Verner. Så jag sade: »Nu ska vi ta betalt, så får vi se om de är lika glada för att komma och titta.»

Det första året, 1949, var inträdet 25 öre.

— Jag hade satt upp en låda som jag själv hade gjort vid ingången. Lade de i 25 öre i lådan så kom det ut en flicka med en skylt som det stod »Tack» på. Lade de i 10 öre pinglade en klocka. Men ettöringar ramlade ut igen, ner i en skål som det stod »Sopor och avfall» på, skrockar Verner.

4 500 kronor!

1950 kom 9 000 människor för att se Blomstergården. Då hade inträdet höjts till 50 öre.

— Vi fick in 4 500 kr. Så mycket hade jag ju aldrig tjänat under min bonnatid...

Och besöksiffrorna bara ökade i takt med att Verner odlade upp och byggde ut mera. Mitten av 1960-talet var Blomstergårdens storhetstid. 1966 kom 200 000 människor. En söndag det året stod 27 bussar och 900 bilar på parkeringsplatsen.

Det kom bussar från Danmark och varje år kom ett par, tre bussar från Karelen. En buss kom från Österrike med Blomstergården som huvudmål, berättar Verner.

Här och var i parken har Verner Svensson byggt upp sagolandskap. Håxan i pepparkakshuset var ett av dem. Törnrosaslottet byggde han av cement och hundratals kullerstear. I Lilleputtlandet tronar en miniatyr av hans egen villa mellan slott och torparstugor.

— Jag har funderat lite och

tagit ur mitt eget huvud, kommenterar Verner.

Konstgjord sjö

— Här odlade vi potatis 1945, säger han och pekar ut mot den konstgjorda sjön mitt i parken. Fast det var lite surt förstås. Där var brännortv under, den tog jag upp och sålde till Saleboda sjukhus och mejeriet i Karlskrona. Hela sjön har jag grävt ut med skyffel och spade — den är två meter djup som mest.

Mitt i sjön, på en liten holme, står självporträttet. En torpare av trä med geten vid sidan. »Sätt en smålänning på en klippa...», lydde texten på en skylt som nu är nertagen.

— Ja, smålänningarna är envisa. De har tvingats till envishet för där har varit fattigt. Särskilt torparna, som måste odla upp det värsta stenahiet.

På 1960-talet öppnade Verner Svensson utställningshallen »Tusen och en natt». Ett egensinnigt museum, där dyrgripar av Meissen- och Mingporcelain och oskattbara konsthantverksalster i elfenben och jakaranda från Fjärran Östern samsas med gubbar gjorda av träsnidare i trakten och egendomliga träformationer som Verner hittat i sin skog.

— Ja, själv tycker jag att den här är lika värdefull som Mingporcelinet, för det finns bara en enda, säger han och vänder på en trädgren som vuxit till formen av en rökpipa.

Inte brandsäkert

Nu har »Tusen och en natt» varit stängt i två år. Sommaren 1980 slog brandmyndigheterna till. Museet var inte tillräckligt brandsäkert.

— Jag hade tusentals personer inne i trädgården när jag var tvungen att vrida om nyckeln, säger Verner. Och att tillgodose myndigheternas krav, det går bara inte...

Protest

I protest mot myndigheterna stänger nu Verner Svensson hela Blomstergården. Att folk i trakten tagit initiativ till en namninsamling och fått både Thorbjörn Fälldins och Claes Elmsedts namn på listan har inte bevakat honom.

— Nej, nu ska vi ha lugn och ro under våra sista år. Vill någon ta över sedan så får de göra det när vi är borta, Annie och jag.

Han konstaterar det sakligt och osentimentalt. Verkar inte tycka att det är ledsamt att hans skapelse ska få växa igen.

— Det är ju inte jag som har skapat det, säger han. Det har naturen gjort. Jag har bara hjälpt till och format...

Kerstin Davidson

Bilder:

Bo Ingvar Jönsson

Reportaget om Verner Svensson och Blomstergården i Eringsboda hade önskats av Nils J Magnusson, Klinton, Kristinehamn och av Mildrid Brors, Solf, Finland.

Så här skrev Mildrid Brors till Land: »Jag vill att läsekretsen ska få ta del av hur man genom idogt arbete och företagsamhet har kunnat åstadkomma något så fantastiskt som Blomstergården.»

Du kan också önska ett reportage

Önskereportaget

Fyll i kupongen, klipp ur den och skicka den till Land, adress: Önskereportaget, Land, 105 33 Stockholm. Du kanske har chansen att få ditt Önskereportage infört i tidningen.

Jag skulle vilja att Land skrev om

Motiveringen till varför jag önskar det här reportaget:

Mitt namn:

Min adress:

Tel:

Ojämlika socialbidrag

Stor orättvisa och ojämlikhet råder när det gäller socialbidrag.

Det säger avdelningsdirektör Bertil Bagger-Sjöbäck på socialstyrelsen i ett intervju i Kommun-Aktuellt. Han påvisar att den som får socialbidrag i Ovanåkers kommun i Hälsingland kan få ut dubbelt så mycket som en bidragstagare i tex Osby kommun i Skåne.

— Det handlar om ett slags helig ko — den kommunala

självbestämmanderätten. Men orättvist är det, säger Bertil Bagger-Sjöbäck.

Det är nämligen inte så att levnadskostnaderna i kommunerna är olika, menar han. Det är lika dyrt överallt.

Över lag är bidragen mycket låga. De flesta går efter en norm som ligger under existensminimum.

— Kommunerna kanske tror att de kan tjäna pengar på det här viset. Men ofta är det så att den som får det här låga nettobidraget sedan tvingas gå till socialkontoret med varje liten räkning. Följden blir ett dyrbart administrativt krångel som ingen tjänar på.

Det är nu du skall sälja din

REVERS

Det är väl känt att inflationen påverkar det låsta kapitalet. Ju längre du väntar dess mindre värd blir din revers, med dagens köpkraft som måttstock. Du kan tjäna stora pengar på att sälja den nu och därmed använda kapitalet på ett lönsamare sätt. Vi köper både s k KAPITALMARKNADSREVERSER och vanliga REVERSER till högsta dagspris, i vissa fall ända upp till 80 - 100%.

Tänk på att du även kan tjäna

SKATTEMÄSSIGT

på att sälja reversen i år. Tag kontakt med oss för kostnadsfri värdering och rådgivning.

Nu kan du också få mycket förmånliga

BOTTENLÅN

på villan eller fritidshuset eller omsätta dina gamla lån mot nya med 30 års amortering, varav de fem första åren kan göras amorteringsfria. Räntan är f.n. mycket förmånlig och du får låna upp till 75% av försäljningsvärdet.

Gör som många andra — kontakta oss, så får du besked direkt om dina lånemöjligheter!

Meritor Invest

Box 45152 · 104 30 Stockholm · Tel. 08-34 65 10-31 9100